

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKI TOREK.

Lastnik in urednik: Jugoslovanska delavska tiskovna družba v Chicago, Ill.

Redakcija: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

Subskribci: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Opomba: Pri naročilih posredovati pri sprejemni knjižnici ali po pošti.

cer: poročila in razprave. Poročila

naj obsežajo: a) splošen napredek

socializma: ustanovitev soc. klu-

bov, volitve in volilni boj z ozi-

rom na Slovence, zmaga itd.; b)

jugoslovanski soc. klubi: ustano-

vitev, članstvo, napredek, nazado-

vnanje, agitacija, prireditve i. t. d.;

c) izobrazba, knjižnice, čitalnice,

predavanja, razširjenost soc. ča-

sopisja, soc. pevski zbori in njih

prireditve i. t. d.; d) delavski po-

ložaj: delo, brezposelnost, štrajki

i. t. d.; e) smrt in ponesrečenja

rojakov, katera je zakrivila brez-

obzirnost kapitalizma in druge

jednake sluhaje; f) izkoriščanje

delavcev od katerekoli strani

i. t. d. Razprave pa naj vsebujejo:

razprave o važnih soc. vprašan-

jih, stvarne kritike razmer, nasve-

tvi v korist organizacije, lista, go-

spodarstva in jednako stvarno.

Dosti tvarine, kaj ne! Zlasti

večje naselbine bi imele lahko

vsak teden najvažnejša poročila

v listu. Vse nepotrebno kritiziran-

je naj se opusti. Poročajo naj se

gola dejstva in uredništvo bo pri-

dejal primerno kritiko, ako po-

treba.

Potrebno se nam dalje zdi od-

govoriti vprašanje, kdo naj piše

dopise? Vsak čitatelj, ki zna pi-

sati! Nikakor ni potreba, da bi

bil bogsigavdi kako učen! Dopis-

i se morajo takolito z malimi

izjemami vsi prepisati. Istočasno

se tudi slovnične napake: lahko

popravijo; glavno je, da ima do-

pis kaj za naš list važne vsebine.

Za razprave je pa seveda treba

več znanja: zlasti za reševanje

načelnih vprašanj je potreba ja-

snosti in sigurnosti. Tu se ne da

ribariti v kalni vodi! Vsaka ne-

pravilnost v razlaganju socializma

ima lahko slabe posledice za vso

stranko. Ako eden ali drugi čit-

atelj želi, da bi naš list razprav-

ljal o kakem posebnem vprašan-

ju, naj nam to naznani in se mu

bo ugodilo, kakor hitro mogoče.

K sklepu še enkrat pozivljamo

čitatele, da se čim pogostejše oga-

šajo z dopisi iz njih naselbin in

upoštevajo dane nasvete.

Uredništvo.

SOCIALISTIČNI PREGLED.

Zoper socialiste.

Reading, Pa. — V svesti si, da

ne morejo od socialistov pričako-

vati nobene podpore, so se tukaj-

šni demokrati in republikanci

aldermani združili in socialistične

kolege prezrli pri oddaji mest v

posameznih odsekih mestne upra-

ve.

To dejstvo kaže, da imajo socia-

listi popolnoma prav, ko trdijo,

da ni med republikanci in demo-

krati nobene razlike in da je ena

stranka kot druga, stranka oseb-

nih interesov. To dejstvo dalje

kaže slabo vest mestnih očetov,

ker vejo, da bi jih socialisti brez

usmiljenja pokazali javnosti take,

kakeršni so. — No, sicer se

pa socialisti prav nič ne razbur-

jajo zaradi tega, kajti oni so pre-

pričani, da bo šla moč starih

strank pri prihodnjih volitvah po

“gobe”.

Posnemajvredno delo milwau-

ških sodrugov.

Da pokažejo svojo zavednost,

hočejo tudi slovenski socialisti v

Milwaukee, po svoji moči poma-

gati milwauškim sodrugom do zo-

petne zmage pri prihodnjih mest-

nih volitvah. V dosego tega na-

mena bodo naročili več sto iztisov

“Proletarea” ter ga razdelili med

milwauške Slovence in pozneje

razviti živahno agitacijo za raz-

širjanje socialističnih idej in za

složen nastop vseh slovenskih vo-

lileev na dan prihodnjih volitev

za ponovno izvolitev socialistične

ga tikteta. Da pa bo ta številka

“Proletarea” (230) 6. februarja

kar najbolj pomembna za mil-

wauške sodruge, bo ta številka

prinesla širšo razpravo o milwau-

ški socialistični mestni upravi in

dva članka o delavskih razmerah,

izpod peresa dveh milwauških so-

drugov. Priznanje vrlim sodru-

gom! — Želite, da bi druge na-

špektiranje oseb; (4) popolna os-

traneitev vseh postav, ki govorijo

o podedovanju in nasledstvu;

(5) uravnavna razmerja med delo-

jemalei in delodajalci; (6) odpra-

vseh davčnih doklad razven

istih na zemljišča in (7) omejitve

stroškov za vojaštvo.

Kako nam nasprotniki pomagajo

razširjati socializem.

San Diego, Cal. — Sedanja me-

stna uprava je v strahu zaradi hi-

tregra razširjanja socializma; zato

meče socialistom ob vsaki priliki

polena pod noge. Ker so sodrugi

prijemali shode po cestah in ker so

bilji ti shodi vedno nepričakovano

številni, je mestni svet sprejel or-

dinance, ki preprečuje govore na

cesti. Socialisti se za to prepo-

ved niso zmenili. Kmalu na to so

priredili shod, katerega se je ude-

ležilo več tisoč oseb. Ko je prišla

na lice mesta policija z mest

0 napredku in stanju Jugosl. Soc. Zveze

v prvem letu svojega obstanka.

Uvod.

Sad konference sklicane po hrvatskih sodrugih, reprezentativnih slovensko, hrvaško, srbsko in bolgarsko organizacij jugoslovanskih socialistov v Ameriki, pred Božičem leta 1909 v Chicagu, je bil 1. jugosl. socialistični kongres, ki se je vršil preteklo leto v dne 3. in 4. julija v Chicagu, z zastopniki vseh štirih gorj omenjenih organizacij.

Delo tega kongresa se je zrcalilo v sledečih treh glavnih točkah:

1. v sprejetju načelne izjave in pravil, po katerih je bil ustroj Zveze mogel in na kateri podlagi je bilo umerjeno delo napram narodnim skupinam;

2. v izrazu za priključenje Jugosl. socialistične zveze k skupni socialistični stranki s svojim tajništvom — in

3. v nalogi dela za osnovo Jugosl. združene tiskarne na podlagi kooperacije.

To delo je prvi jugosl. socialistični kongres začrtal in naložil, da ga po svoji moči in previdnosti vrši in izvršuje izvršna Jugoslovanske socialistične Zveze v Ameriki.

Spojitev J. S. Z. s Socialist Party.

Prva važna naloga, ki se je imela izvršiti takoj ko se je konstituirala izvršna J. S. Z., je bila spojitev Zveze s skupno stranko, nabave strankinega koleka in nastavljenje tajniškega mesta. To se je zgodilo 8. januarja 1911. Nabavilo se je od stranke koleka za 600 članov, tajniški urad pa je ostal radi boljega stika z notranjim delom na 1830 So. Centre Ave.

Ob času vstopa J. S. Z. kot celota v skupno stranko, je štela Zveza 635 aktivnih članov z 38 aktivnimi krajevnimi klubi ali skupinami. Od teh 38 je bilo organiziranih po Countyih 11, in sicer v Chicagu 2, v N. S. Pittsburg, Pa. 1, v E. Pittsburg, Pa. 1, St. Louis, Mo. 1, Conemaugh, Pa. 1, Sygan, Pa. 1, So. Sharon, Pa. 1, Clairton, Pa. 1, Milwaukee, Wis. 1, La Salle, Ill. 1 in Kenosha, Wis. 1.

Plačo tajniku J. S. Z. je določila izvršna skupna stranka, po \$50 na mesec in je bila v moči s februarjem istega leta.

Delo eksekutive J. S. Z.

Ob času konstituiranja eksekutive J. S. Z. izmed vseh treh osrednjih narodnih odborov: slovenskega, hrvaškega in srbskega — so zastopali osrednje odbore za Slovence Jože Zavertnik st., John Petrić in Frank Petrić; za Hrvate Katarina Strahota, Mato Marić in Stefan Zlodi; za Srbe B. R. Savić, D. Popović in Stojan Stanojević.

Od 1. januarja do 31. decembra 1911, je imela eksekutiva 15 sej, na katerih se je rešilo 145 zadev, medtem se J. S. Z. Med temi sta bili dve izvenredno važni, to je zaključek, da se povabi letos v jeseni sodruga E. Kristana na agitatorično pot, za kar se je naložilo izvenredne prispevke — in izvršitev korporacije Jugosl. združene tiskarne.

Ostavk je prejela eksekutiva skozi leto 6. Ostavke so se podale največ radi odpotovanja iz Chicage.

Rast in padanje krajevnih klubov.

Delo krajevnih klubov — tajnikov, organizatorjev in ostalih odborov, je bilo za te gospodarske razmere, ki vladajo sedaj, zadovoljivo. Posebno ako se pomisli, da je imel zvezni tajnik posla z uvajanjem Zveze v skupno stranko in v družini poslov z notranjo uredbo urada, vsled česar ni mogel vršiti pismene agitacije v toliki meri, kakor bi je bilo treba, je rast krajevnih klubov smatrati na koncu leta primernim in zadovoljivim.

Z novim letom 1911 je bilo, kakor že preje rečeno, 635 članov z 38 klubi, na koncu leta pa 66 krajevnih klubov s 1266 člani. Od teh 66 klubov odpade, kakor kaže imenik, 10 oziroma 9 — št. 41 se zapet obnavlja — klubov, iz česar sledi, da je bilo na koncu leta 1911 57 aktivnih klubov. Ker je 8 klubov prenehalo izmed prvih števk, to je izmed št. 7 do 36, in le eden oziroma dva izmed pomeje organiziranih, da je Zveza

napredovala v naraščanju vzle padanju, ne samo za 50 odstotkov, kakor izgleda na prvi mah, ampak za celih 60 odstotkov na članstvu.

Po mesecih so pristopili klubi kakor sledi:

V februarju	2
v marcu	4
v aprilu	2
v maju	4
v juniju	1
v juliju	0
v avgustu	3
v septembru	5
v oktobru	4
v novembru	1
v decembru	2

Skupaj 28

Prenehali so klubi v sledečih naselbinah:

V Chicagi	št. 7
v Cumberland, Wyo.	št. 8
v Johnstown, Pa.	št. 15
v Kansas City, Kans.	št. 21
v Seattle, Wash.	št. 23
v Pullman, Ill.	št. 24
v Hackett, Pa.	št. 29
v Hegewich, Ill.	št. 36
v Joliet, Ill.	št. 42

Skupaj 9

Vzroki, da so predstojeci klubi prenehali funkcionirati so sledeči: Štev. 7. v Chicagi ženski socialistični klub, se je spojil z moškim klubom št. 1. v Chicagi. Št. 8. v Cumberland, Wyo., je prenehal radi slabih gospodarskih razmer, ki so prisilile člane oditi s trebuhom za kruhom še predno se je osnovala Zveza; Štev. 15. v Johnstown, Pa., je prenehal klub radi malomarnosti tajnika, kakor se je poročalo: vendar so tamonjši sodrugi proti koncu leta klub obnovili, a so mesto stare št. dobili po pomoti tajnika Zveze, novo številko 65; Štev. 21. v Kansas City, Kans., je prenehal istotako vsled malomarnosti novega tajnika; ista usoda je zadela klub št. 23 v Seattle, Wash., kakor se glasi poročilo tajnika državne organizacije. Kluba št. 24 in 36, prvi v Pullman-u, Ill., in drugi v Hegewich, Ill., sta prenehala radi slabih delavskih razmer, vsled česar so bili njihovi člani primorani zapustiti kraj. Štev. 29. v Hackett, Pa., je pretrgal svoje poslovanje radi zaprtja premogovih rovov, vsled česar so se člani razšli, z obljubo, da ustanove drugje še večji klub; — št. 42 v Jolietu, Ill., se je razšel vsled odpotovanja tajnika in drugih članov.

Na podlagi plačanih prispevkov, izkazanih v tromesečnih računih in razvidno iz celotnega računa Jugosl. socialistične Zveze v zadnjem "Proletarcu", je bilo v organizaciji poprečno skozi celo leto 1052 članov na mesec. Ti člani so plačali skozi celo leto članarino, kakor sledi:

Gl. odboru skupne stranke po 5 c.	\$590.70
Narodnim osrednjim odborom po 3 c.	378.59
Gl. odboru Zveze po 2 c.	252.38
V Kristanov fond po 5 c.	229.44
Za članske knjižice po 2 c.	44.58

Skupaj prispevkov in za čl. knjižice plačali \$1495.69

Narodni osrednji odbori so dobili po 3 cente:

Slovenski	\$156.38
Hrvatski	137.35
Srbski	25.42

skupaj prejeli \$319.15

Ker iznosi račun narodnih osrednjih odborov na podlagi vplačanih prispevkov \$378.59; dobili pa so nar. osred. odbori le \$319.15, sledi, da so premalo dobili \$59.44. Ta krivda je v tem, ker krajevni tajniki niso poslali točnih mesečnih in tromesečnih poročil, vsled česar tajništvu ni bilo mogoče pravilno razdeliti svote spadajoče narodnim osrednjim odborom in tako je ostal prebitek v zvezni blagajni.

Na podlagi zadnjega tromesečnega poročila, zaključeno 31. decembra 1911, je bilo na koncu meseca dobrostojećih članov, kakor sledi:

Slovenec	607
Hrvatov	538
Srbov	121

Skupaj članov 1266

Novi klubi so se prijavili ob zaključku leta in dobe Chartarje včetku leta 1912 v sledečih naselbinah: Springfield, Ill., 1; Herminie, Pa., 1. in Oakland, Calif., 1.

Vnanja in notranja agitacija.

Vsled raznega notranjega dela in oskrbe stankinega časopisja, ki je po večini na plečih članov eksekutive na eni strani, in pomanjnanje finančnih sredstev po drugi strani, so delali eksekutivi oviro, da se ni mogla baviti z agitacijo na zunaj v večji meri. V kolikor eksekutiva temu ni bila kos, so temu nadomestili osrednji odbori ali pa kar krajevni klubi, na svojo pest.

Iz gl. urada, to je po eksekutivi določenih in poslanih govornikov na javni shod ali predavanje, se je vršilo 11 javnih shodov in sicer: v Indianapolis 2, Detroit, Mich., 1, Chisholm, Minn., 1, Barberton, O., 1, So. Sharon, Pa., 1, N. S. Pittsburg, Pa., 1, Clairton, Pa., 1, Monessen, Pa., 1, E. S. Pittsburg, Pa., 1, So. S. Pittsburg, Pa., 1. Slovenski osrednji odbor je poslal na poziv, po nalogi kakega drugega kluba ali po lastni iniciativi v šestih slučajih govornika na agitacijo, in sicer dvakrat v Waukegan, Ill., dvakrat v Sygan, Pa., in enkrat v La Salle, Ill. ter v Cleveland, O.

Hrvatski osrednji odbor je poslal na zahtevo krajevnega kluba ali po svoji iniciativi 8 krat govornika na shod ali predavanje in sicer: enkrat v Kenosha, Wis., 2 krat v Milwaukee, Wis., štirikrat v drugem klubu v Chicagu in po enkrat v sledečih mestih: Cleveland, O., Sharon, Pa., Allegheny, Pa., S. S. Pittsburg, Pa., Monessen, Pa., E. Pittsburg, Pa. in Gary, Ind.

Srbski osrednji odbor je poslal svoje agitatorje — govornike večkrat v Gary, Ind., Kenosha, Wis., Milwaukee, Wis., Hamond, Ind., Harbor, Ind., So. Chicago in Pullman.

Gospodarsko in prosvetno stanje krajevnih klubov.

Na podlagi decembarskih poročil krajevnih klubov, stoji klubi v gospodarskem in prosvetnem oziru tako le:

Unijskih članov	340
ameriških državljanov	201
pevskih in tamb. zborov	21
javnih shodov in predavanj	58
je bilo v letu	58
Za agitacijo, shode in predavanje plačali	\$493.67
li	\$309.77
za vzdrževanje pevskih in drugih zborov plačali	947.64
za stanarino, svetlobo in pohištvo	\$1,322.42
podpore listom	\$620.18
za knjige, znake in razne izdatke	\$1,968.27
Dohodki vseh klubov skozi leto so bili	\$8,662.88
Skupnih izdatkov pa v istem času	\$7,538.23
Gotovine v blagajnah klubov 31. dec. 1911	\$1124.65

Vrednost premoženja vseh klubov 31. dec. 1911 \$3537.77

Tisk.

Strankin tisk, to je literatura, je do zdaj izven faktične kontrole zveznega odbora, ker ga upravlja strankino časopisje, ki je v glavnem podrejeno pred vsem osrednjim odborom dotične narodnosti, ki tisk oskrbuje in zalaga. Zvezna literatura do zdaj so bila le pravila in od časa do časa založena knjižica v slovenskem prevodu, "Kako se postane državljani Zed. držav". Teh knjižic se v hrvaškem jeziku radi slabega prevoda ni nabavilo.

Eksekutiva je svoječasno naložila tajniku, naj preskrbi obširne gradivo za to knjižico, katere naj se tiska po več izvodov v vseh treh jezikih. Vsled drugih tekočih poslov se to še ni izvršilo, da si je gradivo deloma že zbrano.

Zvezna pravila v hrvaškem in srbskem jeziku se razpečavajo po 5 c komad, slovenska pa brezplačno. Slovenskih zveznih pravil že dlje časa ni več v zalogi.

Kakor več drugih stvari, spadajočih v to vrsto literature, je opravičnik, ki bi se imel sestaviti že pred časom, a se vsled drugega dela ni priredil, pač pa se je do gotove meje nadomestil s tem, da se z novim letom tiska na novo prirejena mesečna poročila, to je na drugo stran duplikata.

Slovenska sekcija J. S. Z. je izdala knjižico "Zadružna proda-

jalna ali konsum", ki jo je spisal sodr. L. Zakrajšek in ktera vsebina je izhajala v "Glasilu" S. N. P. J. C. C. knjižici je 15 c ena; ako se jih vzame 25 in naprej, se dobe po 10 c komad. Naročila sprejema uredništvo Proletarca.

Strankino časopisje "Proletarec", "Radnička Straža" in "Narodni Glas" delajo sporazumno v soglasju splošne agitacije za vsa Jugosl. socialistični zvezi podvzeta dela.

O zgodovini in delu J. S. Z., kakor kakšno stališče zavzema gl. odbor J. S. Z. z ozirom na neangl. govoreče organizacije, katero bo zastopal naš delegat na konvenciji v Oklahoma City, Okla., je prinesel Chicago Daily Socialist v štirih kolonah.

Splošno glasovanje.

Splošno glasovanje se je vršilo dvakrat. Enkrat za prihod sodr. E. Kristana in enkrat za izvolitev eksekutive J. S. Z.

Prvo glasovanje je bilo prirejeno na podlagi splošnega glasovanja vseh članov v klubu, drugo pa na podlagi osebne glasovnice. V obeh slučajih je bil odziv zadovoljiv. Za prvo zadevo je bilo oddanih 1008 glasov, za drugo pa 702 izmed 1100 članov.

Naši klubi v Countyih.

Koncem decembra 1911, so bili klubi spadajoči Jugosl. socialist. zvezi organizirani po okrajnih in državnih organizacijah kakor sledi:

V Chicagi št. 1, št. 6, št. 17, št. 20	5
št. 60	5
N. S. Pittsburg, Pa. št. 3	1
La Salle, Ill., št. 4	1
Milwaukee, Wis., št. 9 in št. 37	2
Kenosha, Wis., št. 11	1
E. Pittsburg, Pa., št. 12	1
Sygan, Pa., št. 13	1
Cleveland, O., št. 27	1
Frontenac, Kans., št. 34	1
W. Allen, Wis., št. 35	1
Virden, Ill., št. 50	1
Indianapolis, Ind., št. 58	1
Collinwood, O., št. 49	1

skupaj 18

Skozi celo leto plačali prispevkov v Countyje \$239.67

Za priključenje v County so se na koncu leta izjavili št. 25 v Indianapolis, Ind., in št. 53 v Gary, Indiana.

Tajništvo in njegov posel.

Tajniško delo si regulira tajnik sam po potrebi in nalogah, ki mu jih diktirajo 1. splošne potrebe krajevnih klubov in delo, ki prihaja na vrsto; 2. po sklepih in nalogah eksekutive J. S. Z. — in 3. po naročilu skupne stranke.

Skozi celo leto je tajnik priredil 4 splošne preglede o gospodarskem, političnem in prosvetnem stanju Jugosl. socialističnih skupin J. S. Z. 1. štirimesečno, dva tri mesečno, enega dvomesečno in celoletni račun o finančnem stanju J. S. Z.

Pisem in poštnih pošiljatev sploh je bilo 1270, poprečno 4 na dan, ali na vsacega člana več kot eno pismo.

Finančno stanje Zveze.

Iz podanega celoletnega računa v "Proletarcu" je razvidno, da je imela Zveza skozi leto \$1833.58 dohodkov in \$1621.35 izdatkov. Čistega v blagajni z istim dnem je bilo \$212.23. Ker znaša Kristanov fond \$229.44, je torej faktičnega primanjkljaja za \$17.21 c, kar izkazuje knjige. Inventar Zveze znaša \$220.00.

Zadružna tiskarna.

Zadružna tiskarna je inkorporirana v državi Illinois dne 23. avgusta, v Cook County, vknjižena pa 7. septembra 1911. Direktorji zadružne tiskarne sestoji iz sedmih članov vseh treh sekcij Jugosl. socialist. zveze. Kot inkorporatorja sta bila izvoljena sodr. T. Bešenik in Fr. Petrić. Direktorji sestoji iz sledečih članov: T. Bešenik, Jože Zavertnik st., M. Glumac, B. R. Savić, Jos. Ječmenjak, Fr. Petrić in Spasoje Marković.

Tiskarna je inkorporirana z začetnim kapitalom, ki ga je imela prejšnja Društvena tiskarna v vrednosti 1000 dolarjev, na podlagi katerih se je glavnica povišala na 10,000 dolarjev. Delnice so po 10 dolarjev ena in jih morejo nabaviti 1. socialistični klubi, 2. pomezniki organizirani v klubih, 3. podporna društva in 4. posamezniki sploh. Delnice je mogoče odplačevati na podlagi obveznih mesečno.

Reklamo za prodajo delnic in

sploh za razširjenje tega podjetja so delali "Proletarec", "Radnička Straža" in "Narodni Glas". Glavno delo tiskarne b koncu leta je bilo razprodaja delnic.

Priporočila.

Prva važna zadeva Zveze v bodočem letu bo volitev delegata na konvencijo Socialistične stranke, ki se začne 12. maja 1912 v Oklahoma City, Okla. Od dela te konvencije bo odvisno tudi delo vseh neanglško govorečih organizacij, tako naš prihodnji kongres in vse drugo. Naše stališče, kot pozni naseljenec bo moralo biti v načelu, kar se avtonomnega dela tiče, nespremenjeno. Urediti in spopolniti pa bo treba način, po katerem bodo naši klubi spojeni s County in State organizacijami. Splošna pravila so v tem oziru do zdaj nejasna in puste neanglško govoreče organizacije na milost in nemilost okrajnim in državnim (t. j. County in State organizacijam) v rokah. Posledica tega je bilo vedno slabo soglasanje radi mesečnih prispevkov. Naše mnenje je bilo in je še vedno, da plačajo neanglško govoreče organizacije vsled tega, ker morajo voditi svojo propagando, le polovico mesečnih prispevkov v okrajno in državno organizacijo. S tem se pa razni državni in okrajni tajniki — ne vedno organizacije — ne strinjajo; in posledica tega je nesporazum. Ta avtonomija okrajnih in državnih organizacij nampram neanglško govorečim organizacijam, ki jo je pustil zadnji strankarski zbor v Chicagi le — tem v rokah, se je pokazala v mnogih slučajih nepraktičnim in nalogi prihodnjega kongresa naj bi bila, da se upelje po vseh državah za neanglško govoreče organizacije, ki so zvezane s stranko kot organizacija s svojim tajništvom, splošno priznane prispevke s 50% popusta. Ta načrt stopi z novim letom v državi Illinois v veljavo in kakor mi je znano, proti volji celega osrednjega odbora državne organizacije. Ta predlog je bil namreč vložen po jugosl. socialističnih klubih v Chicagi, ki imajo svoje zastopstvo v Cook County delegaciji. Predlog je šel na splošno glasovanje in je dobil uad 2/3 večino glasov.

Če bi se to zgodilo v vsaki državi, potem bi bila stvar rešena, ne da bi jo bilo treba nositi na prih. konvencijo. Toda po enih državah, kjer bivajo neanglško govoreče organizacije, a jim razmere ne dopuščajo, da bi prišli v stik s County ali State osred. odborom, jim to ni mogoče izvesti, zlasti ne, ako v dotični državi ni mnogo takih, ki bi njih akcijo podpirali. Zato je potrebno, da se ta stvar reši na konvenciji za vse države in okraje v Zed. državah enkrat za vselej.

Naši klubi bi potem plačali naslednje svote gl. tajniku, kateri bi jih razdelil tako-le:

Gl. odboru stranke od člana po	5 c
Gl. odboru drž. org. od člana po	2½ c,
(to zadene, kjer obstoji okrajna organizacija, kjer ne obstoji okrajna organizacija, plačajo člani po 5 c v držav. organizacijo.)	
gl. odboru Zveze (kakor je zdaj) od člana po	2 c,
Nar. osred. nar. odbore od člana po	3 c,
okrajni ali County organizaciji od člana po	2½ c,

(To svoto bo najbrž plačal tajnik krajevnih klubov okrajni organizaciji, kjer ne obstoji okrajna organizacija, plačajo člani po 5 c v držav. organizacijo.)

Skupaj bi plačali člani za prispevke z vsemi dolžnostimi in pravicami na mesec po \$15 c

K tej svoti je prišteti še izvenredne prispevke, članske knjižice in svoto za krajevno blagajno, kar bi znašalo še nadaljnih 15 c, tako da bi bili mesečni prispevki, ako bi ne bilo izvenrednih, najmanj 25 c na mesec, v drugem slučaju 30 c.

jo harmonijo v delu za uresničenje naših ciljev.

Z ozirom na to bi bilo tudi nujno, da se oskrbi prevode večjih ali manjših brošur, da se to izvrši skupna stranka. Ako to tajniku ni mogoče izvršiti, naj eksekutiva odredi delo posebnemu odboru, ki naj vodi skrb, da se to izvrši. Primerne in zato priporočljive brošure za prevod bi bile:

Why Socialists pay dues; (zakaj plačajo socialisti prispevke); How a Socialist Local or branch should be conducted; (kako se vodi socialistični klub); Socialist Methods; (socialistične metode); Our political Partys; (naše politične stranke); The Socialist Party (socialistična stranka); Workmens Compensation; (delavska odškodnina) in še več drugih primernih.

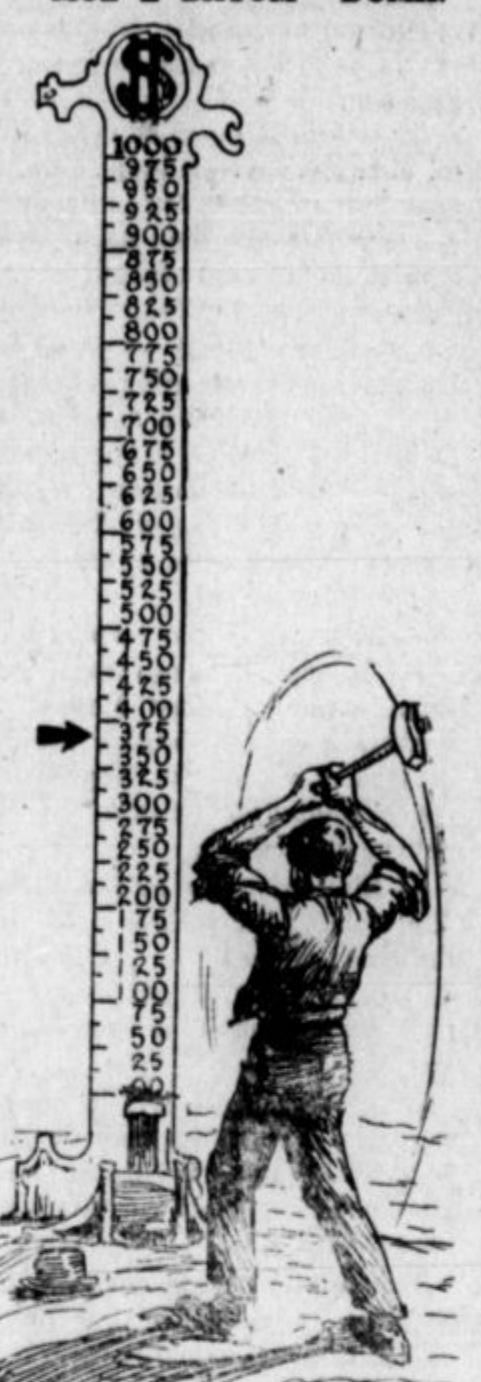
Uspeh samouprave — (avtonomije).

Samouprava do gotove meje je barometer sposobnosti v danih razmerah, je ravnilo dela in omogočuje jasn pregled čez delo, ki ga je treba od časa do časa kreditirati enim ali drugim po okoliščinah.

Prvi kongres je rešil to točko srečno, kajti skušnja je pokazala, da je ta podlaga najboljša, vsaj tako dolgo, dokler obstoje neanglško govoreče organizacije, ki imajo oskrbovati svoje časopisje, tisk itd. Tudi najbolj pravično je to stališče, dokler imamo enake potrebe v gojitvi enega in drugega. Vsestranska moralna in gnotna medsebojna pomoč pa ne obstoji samo v ožjem smislu med tremi jugosl. narodi spojenih v Jugosl. socialistični zvezi in dalje v glavno telo skupne stranke, ampak v celokupnem vzajmu cele socialistične stranke v Ameriki in sploh cele socialistične internacionale.

S socialističnim pozdravom,
Frank Petrić, gl. tajnik
Jugosl. socialist zveze.

"MOŽ Z BATOM" DOMA.



Za tiskovni fond.

Prej izkazanih	\$361.66
A. Brumović, New Duluth, Minn.	50
J. Mahnic, Panama, Ill.	50
J. Cerkvenik, Panama, Ill.	50
F. Miheve, Waukegan, Ill.	50
M. Saichauer, Whitting, Ind.	50
Ant. Serjak, West Allis, Wis.	25
Ant. Koss nabral na veselici društva "Zavedni sosedje", št. 158 S. N. P. J. v Nottingham, O.	150

Skupaj... \$365.91.

Dragi mi čitatelji! Gotovo se vam čudno zdi, da se nisem toliko časa nič oglašil. — Nekateri so že mislili, da sem šel v krstvo deželo po gobe, a vedite, da ni tako. Bil sem namreč na Nemškem ves ta čas in sem tam udrihal, kar se je dalo. Kako in kaj se mi je godilo v državi modernih Viljemovih brk. vam sporočim prihodnjič!

Avstr. Slovensko

Ustanovljeno



Bol. Pod. Društvo

16. januarja 1892.

Sedež: Frontenac, Kans.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, Mineral, Kans.
Podpreds.: FRANK AUGUSTIN, Box 360, W. Mineral, Kans.
Tajnik: JOH. CERNE, Box 4, Breezy Hill, Mulberry, Kans.
Blagajnik: FRANK STARČIČ, Box 489, Frontenac, Kans.
Zapisnikar: LOUIS BREZNİKAR, L. Box 38, Frontenac, Kans.

NADZORNIKI:

PONGRAC JURSE, Box 357, W. Mineral, Kans.
FRANK PRELOGAR, Box 420, W. Mineral, Kans.
MARTIN KOČMAN, Box 482, Frontenac, Kans.

POROTNI ODOR:

JOSIP SVATO, Woodward, Iowa.
JAKOB MLAKAR, Box 320, W. Mineral, Kans.
JULIJ BOGNAR, Box 6, Breezy Hill, Mulberry, Kans.

MATI.

Socijalni roman v dveh delih.

Spisatelj Maxim Gorkij.

(Dalje.)

— Imate prav! — je dejal Andrej. — Ni si ne očitajo, sladki so in ne prestopajo se smehljajo. Pa jim reko: — tu imamo pametnega in poštenega človeka, ki nam je nevaren — obesite ga! Nasmejajo se, obesijo človeka, pa se smehljajo dalje.

— Ta, ki je vodil hišno preiskavo pri nas, je bil čednejši, priprostejši, — je primerjala mati. — Na prvi pogled je bilo očitno, da je pes . . .

— To sploh niso ljudje, ampak nekaka kladija za zabijanje ljudi. Orodje, s katerim obdelujejo našega brata, da postanemo godni za državo . . . Pokorne roke so, ki vse store, kar jim je ukazano, ne da bi premišljali, ne da bi izpraševali, zakaj je tega treba.

— In trebušen je . . .

— I, seveda. Čim tolstejši je trebuh, tem gnusnejša je duša . . .

Končno so ji vendar dovolili, in enkrat na teden je skromno sedela v kotičku jetniške pisarne. Razen nje je bilo v tisti in blatni zbi z nizkim stropom še nekaj ljudi, čakajočih na svidenje. Gotovo niso bili prvici tukaj in so drug drugega poznali; med njimi se je leno in medlo razpletal tih in dolgozvozan razgovor kakor predivo.

— Ali ste alisali? — je dejala zajetna ženska z velikim obrazom in s potno torbico v naročju. — Danes pri zornici je pevovodja zopet natrgal dečku uho . . .

Postaren človek v obleki odsluženega vojaka se je odkaljal in pripomnil:

— Ti peveci so zelo raspozajeni! Po pisarni je urno tekal semintja majhen, plešast človek, na kratkih nogah, z dolgimi rokami in izbočeno čelustjo. Neprenehoma je ponavljal z nemirnim, trepetajočim glasom:

— Življenje se je močno podražilo, vsled tega so ljudje od dne do dne zlobnejši . . . Govedina druge kakovosti — štirinajst kopejkov funt, kruh stane že spet poltretjo . . .

Pršli so jetniki, sivi in enako-hišni; v okornih, usnjenih čevljih. Vstopivši v mračno izbo so pomelikovali. Enemu so rožljale verige na nogah.

Vse je bilo nekam mirno in neprijetno preprosto. Kakor da bi se bili zdavnaj navadili in vziveli v svoj položaj: eni so — mirno sedeli, drugi so — leno poslušali, tretji pa so — točno in utrjeno posečali jetnike. Materino sree je trepetalo od nestrpnosti in nerazumno je strmela na svojo okoličico, začudena nad težko enoličnostjo življenja.

Poleg Vlasovke je sedela majhna starka, nagubanega obličja in mladih svežih oči. Obrabljena je svoj tenki vrat, poslušala razgovor in je s čudno vneto opazovala navzoče.

— Koga imate tu? — jo je tiho vprašala Vlasovka.

— Sina, študenta! — je odgovorila starka glasno in bistro. — In vi?

— Sina, delavca!

— Kako se piše?

— Vlasov.

— Imena še nisem slišala. Ali že dolgo sedi?

— Sedmi teden . . .

— A moj — deseti mesec! — je dejala starka, in v njenem glasu je Vlasovka čutila čuden ponos.

— Da, da! — je bistro dejal plešec. — Mojega potrpljenja je konec . . . Vsi so razdraženi, vsi kriče . . . in vse se draži . . . A ljudje so z merom cenejši . . . Pomirljivi glasovi so docela utihnili.

— Tako je! — je dejal vojak. — Brezobraznost! Oglasiti se mora enkrat odločen, trd glas! Tega je treba, trdega glasu . . .

Razgovor se je oživil. Vsak je priskočil s svojim življenjskim naziranjem, ampak vsi so govorili polglasno; v vseh je mati čutila nekaj tujega. Doma so govorili razumljiveje, preprosteje, glasneje.

Rejen paznik s štirioglati, rdečo brado je poklical njeno ime, pregledal jo je od nog do glave in dejal:

— Pojdi z menoj . . .

Stopala je za njim in najraje bi bila dregnila paznika v hrbet, da bi urnejše stopil. V mali izbi je stal Pavel, se nasmehnil in iztegnil roko . . .

Ona ga je prišla za njo, se smejala in pogledavala ga hitro, primanjkojoči besedi, ga je pa vprašala rahlo.

— Kako se počutiš? Kako ti gre?

— Pomirite se mati, — in Pavel ji je stisnil roko.

— Dobro! Dobro!

— Mati, — je rekel stražnik in zastokal — razmaknita se drug od drugega. Glasneje je pa dejal. — Prostor mora biti med vama.

Pavel je izpraševal mater o njenem zdravju in domu. Pričakovala je družih vprašanj. Iskala jih je v očeh svojega sina, pa jih ni mogla najti. Bil je miren kot po navadi in njegov obraz je pobledele njegove oči so se ji pa dozdavale širje.

— Saša, te pozdravlja, — je nadaljevala. Trepalnice Pavla so zatrepale in pobesile. Njegov obraz je postal milejši, po njegovem obrazu se je pa razlil jasen in odkritosrčen smehljaj. Bridka žalost je trgala materino sree.

— Ali te bodo kmalu izpustili? — je vprašala z boleznim in vzmirljivim glasom. — Zakaj so te vrgli v ječo? Tisti listi in letaki so se vseeno prikazali v tvornici.

V očeh Pavla je zablisnilo zadovoljstvo.

— Ali so? Kdaj? Mnogo?

— Prepovedano je govoriti o tem predmetu — je leno pripomnil stražnik. — Govoriti smeta le o družinskih rečeh.

— Ali ni to družinska reč? — je ponavljala mati.

— Ne vem. Meni je le znano, da je prepovedano. Vi lahko govorite o njegovem perilu in hrani! — je povdarjal stražnik z enakomernim glasom.

— Dobro, — je dejal Pavel. — Mati, govorite o domačih rečeh. Kaj pa delate?

— Jaz nosim vse v tvornico. — Zasmehljavši se, je obmolnila za trenutek, potem pa nadaljevala:

— Kislo juho, kašo, vse, kar Marija kuha in druge reči.

Pavel je razumel. Mišice na njegovem obrazu so se tresle in komaj je zdržal smeh. Vtaknil je prste v lase in rekel s tako ljubkim glasom, kakršnega mati še ni nikdar čula:

— Moja ljuba mati! Izvredno! Dobro, da ste našli delo, ki ni pretežko za vas. Ne počutite se, da ste zapuščeni, ali ne, mati?

— Ko so se prikazali letaki, so mene tudi preiskali. — je rekla mati s ponosom.

— Že zopet o tem predmetu, — je rekel stražnik z užaljenim glasom.

—

—

—

—

—

—

—

— Povedal sem vama, da je prepovedano, da ni dovoljeno. Vzeli so mu svobodo, da ne izve nič o tem; vi pa prihajate z novicami. Vi morate vedeti, da je prepovedano.

— Mati, ne govoriva o tem, — je rekel Pavel. — Matej Ivanovič je dober človek. Ne storite nič, s komur bi ga izvali. Razumeva se dobro. Danes je tu kot namesnik. Navadno je v takem slučaju navzoč podravatelj. To je vzrok, da se Matej Ivanovič boji, da ne bi kaj povedali, kar ne sme.

— Čas je potekel. — je naznanil stražnik, gledajoč na svojo žepno uro. — Poslovita se!

— Hvala, — je rekel Pavel. — Hvala vam, ljuba mati! Ne žalostite se! Izpustili me bodo kmalu. (Dalje prih.)

Cenjeni bratje in sestre A. S. B. P. Dr. št. 11. v Breezy Hill, Kans.

Naznanjam vam, da sem prevzel tajniški posel in zato vas pozivljam, da se obračate v vseh zadevah name, bodisi osebno ali pisмено. Naznanjam vam dalje, da sem prejel za ponovitev ali spreminitev oporoke od gl. taj. oporočne karte; to velja tudi za članice. Zatorej pozivljam vse one člane, ki še niso prejeli omenjenih kart, da se udeležijo prihodnje seje dne 11. februarja ob 10 uri dopoldan, da se jim razdele omenjene karte, na katerih je treba odgovoriti na stavljena vprašanja in nazaj vrniti. Vse one, ki pa že imajo te karte, pa prosim, da jih do prihodnje seje vrnejo. Čim prej se to zgodi, tem prej boste dobili nove oporočne liste.

Prejel sem tudi nova pravila. Dolžnost vsakega člana je, da si ene nabavi ter pazno prečita, da se ve po njih ravhati. Ako se bo kdo izgovarjal, da nima pravil in da jih ni čital, opravičba ne bo veljavna. Toliko naznanje! Z brat-skim pozdravom — Rochus Godina, tajnik. R. F. D. 2. Bx 125 — Mulberry, Kans.

Listnica uredništva.

Gilbert, Minn. — A. S. — Naslov nemškega socialističnega časopisa v Chicagu je: Chicago Arbeiter Zeitung, 406 N. Clark Str. Tu dobite tudi vsakovrstne socialistične knjige v nemškem jeziku.

Pozdravljeni!

Superior, Wyo. — L. G. — Vaša dopisnica se je nekje zakasnila. Nam je bila dostavljena še le 20. t. m. Naslov za nemški socialistični list v New Yorku je: New Yorker Volkszeitung (German publication) New York City. — Bo zadovoljstvo. Zdravi!

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Za splošno uporabo.

Malo stvari na svetu je primer-nih za splošno uporabo, to je, da bi se mogle rabiti v vseh slučajih. Nekatere družine imajo vedno pri rokah zdravilo, ki je prestalo do-siti poskušanj z zadovoljstvom. To je Trinerjevo ameriško grenko vino, katero se more vedno rabiti z vspehom in v vseh slučajih nezapo-koženja, pomanjkanja apetita, nenad-ne slabosti, bolečin v želodcu ali spočasnem delu telesa, težko in nerednosti, gotovih ženskih bolezi-ni, zabasaniosti, nepravilnega diha-nja, revmatičnih in nevralgičnih bolečin, prehlada in glavobola. To vino daje moč krvi in živcem, čisti ustroj, napravi zdrav apetit in zdravo okrepitveno spanje. Zdrav-niški nasvet po postu in zastoj. Krasen stenski kolektor vam po-šljete 10c v znakmah. Dobiva se po lekarnah. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

NAROČITE SE NA DNEVNIK "ZARJA"!

Kdor želi čitati podučne članke o socializmu in novice iz starega kraja, ta naj se naroči na edini slov. socialistični dnevnik "ZARJA".

"Zarja" izhaja v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6/II in stane za Ameriko \$6 za celo leto.

Stara navada je zdraviti revmatizem, trganje po udih, neural-gijo, zvinjenje itd. z Dr. Richter-jevim "Pain Expeller". Pravi Pain Expeller se dobi tudi v A-meriki v sleherni lekarni za 25 centov steklenice in se spozna po varstveni znamki s sidrom. Pri kupovanju je treba na to paziti.

Vse konzularne in notarske za-deve (civilne in vojaške) prevze-ma v hitro in uspešno izvršitev Ivan Kaker, 220 1/2 Grove St., MILWAUKEE, WIS.

ALOIS VANA

— izdelovatelj —

sodovice, mineralne vode in raz-nih neopojnih pijač.

1337 So. Fisk St. Tel Canal 1465

ZA CLEVELAND IN OKOLICO

je zastopnik Proletarca A. Gradi-sher, 1158 E. 61. Str. Pooblaščen je pobirati naročnino, kolektati oglase in urediti sploh vse posle tičooe se Proletarca.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

"No Work - No Pay"
The Workingman's Problem



Zanemarje i prepad.

Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER

odstrani nevarne posledice, ako se pravočasno rabi po predpisih, ki so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice. — Pazite na ime in sidro na omotu.

F. AS. RICHTER & Co., 215 Pearl Street, New York, N. Y.
Dr. Richterjevo Congo Pillle elajajo.

I. STRAUB

URAR

1010 W. 18th St. Chicago, Ill.
Ima vedjo malogo ur, veritke, pre-
nov in drugih dragotin. Izvršuje tudi
vsakovrstna popravila v tej stroki po
zelo niski ceni.

CARL STROVER

Attorney at Law

Zastopa na vseh sodiščih.

St. sobe 1009

133 E WASHINGTON STREET,

CHICAGO, ILL.

Telefon: Main 3989

ROJAKI v Waukeganu!

Če kočete piti dobre
pijave in se zabavati
po domače pojdite k

B. Mahnich-u,

714 Market Street, Waukegan.

Pri njemu je vse najbolje. Kdor
ne vrjame, naj se prepriča.

DOBRA, DOMAČA GOSTILNA

v Clevelandu, Ohio

J. SVETE po domače pri ZALARJU

6120 St. Clair ave

toči vino, pivo in žganje prve vrste. Smodke
prve kvalitete so na prodaj. Za mngogobrojen
poset se priporoča rojakom v Clevelandu, pa
potnikom Lastnik.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Importiran starokrajski
tobak vsake vrste

za cigarete, pipe in zvečenje. Im-
portirane cigare in cigarete. Vse
pristno in po zmernih cenah.

VAC. KROUPA,